WYŻSZA SZKOŁA TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH W KATOWICACH

WYDZIAŁ INFORMATYKI KIERUNEK: INFORMATYKA

NOWAK MARCIN NR ALBUMU 08255 STUDIA NIESTACJONARNE

Projekt i implementacja aplikacji wspomagającej zarządzanie budżetem domowym

Przedmiot: Projekt Systemu Informatycznego pod kierunkiem мgr. Jacek Żywczok W roku академіскім 2022/23

Spis treści

1	Wstep	4
2	$Charakterystyka\ i\ analiza\ problemu$	6
3	Analiza istniejących rozwiązań	11
	3.1 Budżet papierowy lub arkusz kalkulacyjny	12
	3.2 Systemy bankowe - Przegląd wydatków w San-	
	tander	15
	3.3 Aplikacje dedykowane - Intuit Mint	17
4	Koncepcja własnego rozwiązania	21
	4.1 Koncepcja rozwiązania użytkowego	21
	4.2 Koncepcja rozwiązania technologicznego	22

Rozdział 1

Wstep

Finanse są dziedziną nauki ekonomicznej która zajmuje się rozporządzaniem pieniędzmi [4]. Nauka ta w podobnym zakresie a różnej skali dotyczy państw, dużych przedsiębiorstw, małych działalności gospodarczych jak i zwykłych obywateli - w efekcie jest to dziedzina o stosunkowo prostych podstawach jednak niesamowicie skomplikowana w każdym aspekcie w którym można ją zagłębić. Wiedza z tego zakresu staje sie szczególnie przydatna w momencie dynamicznych zmian sytuacji ekonomicznej, wtedy nierzadko decyduje ona o jakości oraz stanie życia poszczególnych osób fizycznych, rentowności przedsiębiorstw czy stabilności państw [5]. W przypadku państw i firm przeważnie do zarządznia budżetem oddelegowane są dedykowane całe zespoły lub dedykowani eksperci z tej dziedziny. Jednak osoby zarządzające budżetem domowym najczęściej dysponują wyłacznie nabytym doświadczeniem i na ogół stosują podejście intuicyjne, rzadko jeśli wogóle wspomagając się jakimikolwiek narzędziami które ułatwiałyby to zadanie. Część z nich może poszukiwać pożytecznych treści o tematyce finansowej w Internecie, jednakże rozpoczynając zaznajamianie się z tematyka moga mieć spore trudność ich przystępnością oraz wyłuskaniem źródeł dobrej jakości informacji w natłoku materiałów błędnych, słabych merytorycznie, niekatualnych czy też nastawionych na marketing ponad poprawność.

Celem pracy jest zaprojektowanie i realizacja modułu analitycznego aplikacji która ułatwi jej użytkownikom zarządzanie budżetem domowym poprzez dostarczenie narzędzia do analizy wpływów i wydatków, wizualizacji trendów oraz automatycznie kategoryzujące wprowadzone dane. W zamierzeniu aby ułatwić obsługę wymagać będzie minimalnej wiedzy i konfiguracji ze strony użytkownika, dostarczając mu jedonocześnie możliwie najlepsze narzędzia. Będzie to aplikacja przeglądarkowa napisana w języku Python, wykorzystująca frameworki: Bootstrap [55], Flask [56], WTForms [59], jinja2 [60], oraz bibliotekę chart.js [61].

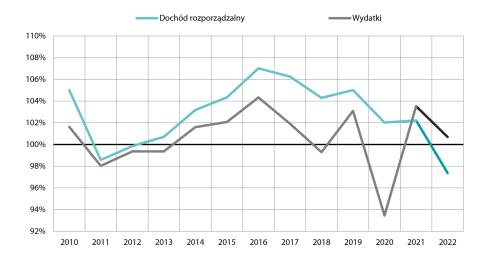
Rozdział drugi zawiera rozwinięcie charakterystyki i motywacji problemu krótko zaznaczonej we wstępie pracy. Rozdział trzeci to analiza istniejących rozwiązań. Rozdział czwarty opisuje koncepcję własnego rozwiązania. Rozdział piąty to ogólny zarys projektu. W rozdziałe szóstym znajduje się dokumentacja techniczna. Rozdział siódmy to opis testów i weryfikacji systemu. Rozdział ósmy opisuje przykładowy scenariusz wykorzystania systemu. Ostatecznie rozdział dziewiąty jest zakończeniem pracy.

Rozdział 2

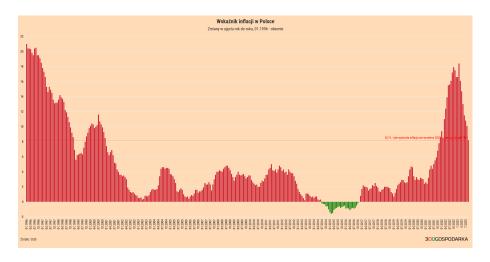
Charakterystyka i analiza problemu

Na dzień dzisiejszy wiedza z zakresu finansów oferowana w ramach systemu edukacji publicznej jest znikoma [7]. Sytuacja ta utrzymuje się od dawna, dlatego spora część obywateli Polski słabo orientuje się w kwestii finansów osobistych, ekonomii i przedsiębiorczości. Istnieje wiele aktywnie działających programów które wprowadzają uczestników w świat finansów poprzez przedstawienie podstawowych zagadnień z dziedziny ekonomii i podstaw inwestowania [7]. Część działań ma na celu zbudować w uczestnikach świadomość ogólnej sytuacji ekonomicznej jednakże jak wynika z badań Banku Pekao [8], większość rodziców stwierdza że nie posiada wystarczającej wiedzy o finansach żeby przekazać ją dzieciom, co pozwala wysnuć wniosek iż sami zarządzają finansami rodzinnymi korzystając raczej z intuicji i własnego doświadczenia aniżeli solidnych podstaw teretycznych. Tego rodzaju podejście na wyczucie, działa przez większość czasu, wydaje się że nie ma większego wpływu na życie gdy sytuacja ekonomiczna jest spokojna - zmiana podejścia pozwala wtedy co prawda więcej zaoszczędzić, jednak w zasadzie jest to opcjonalne. Kiedy jednak na rynku czy to lokalnym czy globalnym sytuacja staje się trudniejsza, co może powodować nagły wzrost inflacji przeważnie koszta życia rosna niewspółmiernie do zarobków [6], a tym samym dopięcie finansów osobistych i domowych tak, by bilans wyszedł dodatni wymaga więcej uwagi i wiedzy. W ostatnich latach (2019-2023) miało miejsce kilka zdarzeń któe dotknęły światową gospodarkę. W momencie pisania tej pracy takimi wydarzeniami sa pandemia Covid 19. działania zbrojne nw terenie Ukrainy oraz wojna na bliskim wschodzie. Zdarzenia te jak wynika z badań Krajowego Rejestru Długów [9] u prawie połowy polaków wywołała poczucie zagrożenia bieda, podczas gdy jedynie 22% twierdzi że jest spokojna o swoją sytuację finansową. Raport Warsaw Enterprise Institute [11] wykazuje natomiast spadek realnych płac (uwzględniających zarobki oraz wydatki) średnio o 2%, a w niektórych grupach możliwe 5-11% w latach 2020-2022 co

wskazuje na wysokie zapotrzebowanie na narzędzia i edukację w zakresie budżetowania.

Rysunek 2.1: Główny Urząd Statystyczny, Dynamika realnych dochodów i wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w latach 2010–2022 [6]

Rysunek 2.2: 300gospodarka.pl, Inflacja w Polsce w latach 1996-2023 dane GUS

Planowanie domowego budżetu jest podstawowym narzędziem które pomaga utrzymać wydatki w ryzach. Skłąda się z dwóch etapów - po pierwsze metody lub narzędzia które ułatwią zarządzanie budżetem domowym oraz znajomości podstaw zarządzania finansami. Dlatego dla osób rozpoczynających budżetowanie ważne jest przedstawienie w możliwie prostej, zwięzłej i przystępnej formie już gotowych opracowanych rozwiązań które można zastosować aby świadomie

zarządzać sytuacją finansową własnego domostwa. W najprostszym wariancie na budżet [12][15][13][16][14] składają się: wpływy czyli dochody ze wszystkich źródeł, zobowiązania czyli płatności stałe jak rachunki czy raty kredytów oraz wydatki które są zróżnicowane. Skrupulatne zbieranie danych z pewnego okresu pozwala określić ogólną sytuację, a w miarę wydłużania zakresu czasu dostępnych danych i zwiększania ich precyzja wyłaniają się trendy co umożliwia prognozowanie przyszłej sytuacji. Istnieje wiele różnych podejść do tworzenia budżetu - od najbardziej ogólnych które skupiają się wyłącznie na określeniu bilansu wydatków oraz wpływów, po najbardziej szczegółowe analizy wydatków na poszczególne kategorie czy nawet produkty. Każde z podejść ma swoje dobre strony, i w gruncie rzeczy wybór odpowiedniego podejścia jest wyłacznie kwestią preferencji.

OPEA1	M	ART. SP	oż.	CHEM	iA	ZDRO	WIE	TRANS	PORT	ODPOC	LYNEK	(DZIECK	0)		
ZA CO	ILE	2A 60	116	ZA CO	ILE	ZA co	ILE	ZA co	ILE	ZA co	146	ZA CO	ILE		
EREDYT PRAD HODA GAZ HITERNET RELEGONS TELEFONS TV CZYNSZ ŻŁOBEK	#50.t 120 60 60 40 35 40 45 550 300	LIDE BIEDROHA MIGSNY MIGSNY MIGSNY MIGSNY MIGSNY KEAL LIDL LIDL LIDL LOKIGRIA CUKIGRIA CUKIGRIA KARL FRESH FRESH FRESH BIEROHA REAL	145 20 410 47 13	PROSZEK TABA: DO ANYU. DONESTOS PASTA SLCOTGGIS KREM DO ANK	50 40 30 40 20 5	OKULISTA APTEKA APTEKA APTEKA	420 30 50 68	PALINO BILETY ANTOBYS	385 130	KINO PUB HOBBY	60 55 40	UBRANIE żęłoski Brighanie Prezent	20 30		
2.0	00 zī	142	0 1	16	0 1	268	17	515	र्रा	155	et	160) et	ocopeu	4738

Rysunek 2.3: oszczedzaniepieniedzyblog.pl, Najprostszy budżet - wydatki

WYNAGRODIENIE ZA PRACE - MĄŻ	2500
WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ-ŻONA	2000
PRACA DODATKOWA	50
PIENIADZE OD RODZIEŻW	200
inne	10
SUMA	47602

WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ-MĄŻ	2520
WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ-ŻONA	2000
PRACA DODATKOWA	
PIENIADZE OD RODZICÓW	100
INNE	
SUMA	4620

WYNAGRODZENIE ZA PRACE - MĄŻ	2500
WYNAGRODZENIE Za PRACĘ - ŻONA	2300
PRACA DODATKOWA	10
Pieniadze Od Rodziców	
INNE	
SUMA	4810 ī

4760 + 4620 + 4810 = 14190/:3 ≈ 4730 zī

Rysunek 2.4: oszczedzaniepieniedzyblog.pl, Najprostszy budżet - przychody

Poza ukazaniem ogólnego obrazu sytuacji finansowej w budżecie uwzględnić można cele jak spłata zadłużenia, czy planowany znaczny wydatek, oraz limity pomagające ograniczyć wydatki i cele przychodów zwiększające ilość dostępnych środków finansowych. W literaturze przedmiotowej opisano także wiele przydatnych podejść oraz zasad jak wstępny podział wydatków na podstawie priorytetów [1] czy uwzględnienie oszczędzania w formie podejścia najpierw zapłać sobie [1] [2] które można zastosować jako strategie zarządzania finansami domowymi aby usprawnić budżet lub osiągnąć zamierzony cel. Jednak aby zastosować daną strategię trzeba ją najpierw znać, a jak wynika z informacji opisanych wcześniej poziom wiedzy z zakresu finansów w Polsce oceniany jest jako słaby, dlatego narzędzia do zarządzania finansami powinny, w najprostszej formie udostępniać takie informacje w łatwo przystępnej formie, lub przy bardziej zaawansowanym podejściu posiadać zabudowane mechanizmy które pozwoliłyby użytkownikowi wybrać i zastosować strategię bez potrzeby jej dogłębnej znajomości.

Z uwagi na tematykę zwyczajowo są to dane bardzo wrażliwe, zatem wymagają odpowiednich zabezpieczeń. Idealną opcją dla potencjalnych użytkowników byłoby gdyby jako jedyni mieli dostęp do prywatnych danych, oraz mogli sami precyzyjnie decydować komu je udostępniają. Przy znaczącej statystycznie liczbie użytkowników dane zebrane w aplikacji po odpowiedniej pełnej nieodwracalnej anonimizacji i uśrednieniu mogą posłużyć do modelowania wydatków obywateli danych regionów, sektorów, segmentów gospodarki lub nawet ogólnie całego państwa, co z kolei można wykorzystać zwrotnie w samej aplikacji aby porównać model wydatków użytkownika do adekwatnej średniej i zwrócić uwagę na obszary w których pozytyw-

nie od niej odstaje działając jako pozytywne wzmocnienie dobrego nawyku [17]. Tego typu modelowanie jest już przeprowadzane przez Główny Urząd Statystyczny, którego raporty publikowane są co roku, jest to więc potencjalne źródło najbardziej precyzyjnych danych, które mogłoby zostać wykorzystane do porównań.

Rozdział 3

Analiza istniejących rozwiązań

W tym rozdziale przedstawiona zostanie analiza obecnie dostępnych rozwiązań opisanego problemu aby określić ich wady i zalety. Jako że budżetowanie jest problemem tak starym jak sam wynalazek pieniądza, historycznie powstało wiele różnych rozwiązań których celem jest je ułatwić.

Podstawową i najprostszą formą budżetu jest zapis na papierze czy chociażby w formie księgi zawierającej przychody i wydatki [12]. Sposób ten zostanie przeanalizowany ponieważ do niedawna była to główna metoda prowadzenia budżetu i mimo postępu cyfryzacji i informatyzacji nadal jest szeroko stosowany. Po części zastąpiły go rozwiązania komputerowe w formie różnych aplikacji które wymagają mniejszych lub większych nakładów pracy od użytkownika. Okazjonalnie tego typu zestawienia prowadzone są dziś także w arkuszach kalkulacyjnych.

Pierwszą w pełni cyfrową opcją są same witryny kont bankowych [14] na których klient często może kategoryzować poszczególne transakcje i wyświetlać podsumowania oraz określić zakładany budżet. Rozwiązania te są dostępne dla każdego klienta danego banku dlatego warto się im przyjrzeć, jako przykład posłuży portal banku Santander - centrum24.pl [19].

Na kolejną kategorię rozwiązań składają się aplikacje dedykowane do zarządzania budżetem [15]. Systemy tego typu po wprowadzeniu danych udostępniają użytkownikowi cały wachlarz dodatkowych specjalistycznych opcji i narzędzi. Omówione zostaną dwa przykłady tego rodzaju aplikacji - Intuit mint [20] oraz Goodbudget [23]. Na rynku dostępnych jest wiele więcej rozwiązań przez co użytkownik ma dowolny wybór, jednak świadomy wybór odpowiedniej opcji wymaga od użytkownika dokładnego przeglądu i porównania kilku aplikacji.

3.1 Budżet papierowy lub arkusz kalkulacyjny

Grupa ta obejmuje wiele różnorodnych narzedzi, nierzadko darmowych, lub takich, które użytkownik posiada do innych celów. Przykładowe opcje obejmują proste rozpiski i podsumowania na katrkach, arkusze kalkulacyjne jak Microsoft Excel, Google Sheets, LibreOffice Calc - przykłady na rysunkach ?? oraz ??. Największą zaletą tych rozwiązań jest prostota dzięki której z tego typu rozwiązania jest w stanie skorzystać w zasadzie każdy jednakże odpowiedzialność za manualne utrzymanie i dbanie o jakość czy spójność danych spoczywa wyłącznie na użytkowniku który jest jednocześnie autorem budžetu. Jedynie w podejściach cyfrowych okazjonalnie znaleźć można dodatki służące do automatyzacji części funkcji, nie mniej jednak użytkownicy posiadający odpowiedniawiedze i umiejetności moga przygotować tego typu mechanizmy osobiście - przykładowo w arkuszach kalkulacyjnych jako formuły czy nawet skrypty (np. VBA w Excell) jeżeli narzędzie ma taka funkcję. Udostępniają także każde możliwe podejście znane użytkownikowi oraz całkowitą wolność wyboru chociażby kategoryzacji. Z uwagi na niski prog wejścia w sieci dostępnych jest wiele poradników oraz szablonów, choć paradoksalnie jednocześnie jest to wada ponieważ początkującemu użytkownikowi trudno się odnaleźć w sporej ilości prezentowanych opcji. Zależnie od wykorzystanej technologii (uwzględniając także budżet papierowy) mogą być dostępne zarówno lokalnie jak i w przeglądarce.

Na uwagę zasługuje również fakt iż podejście takie niejako mimochodem uczy użytkownika podstaw finansów i zmusza do refleksji nad swoją sytuacją, co może zaowocować wypracowaniem własnych spersonalizowanych systemów dostosowanych pod swoje potrzeby i dopasowanych do preferowanych metod pracy lepiej niż pozostałe dostępne rozwiązania.

		100%	15%	36
ROK	ŁĄCZNIE W CAŁYM ROKU:	6 900 zł	21 400 zł	28 300
2020	ŚREDNIO MIESIĘCZNIE	575 zł	1 783 zł	2 358
iesiąc 🗸	Wydatki nieregularne	Potrzeba -	Zachcianka -	Suma
1	Wyjazd rodzinny na narty	- zł	6 000 zł	6 000,00
2	Dzieci - wyjazd na obóz zimowy	- zł	1 200 zł	1 200,00
2	Opłata za II semestr angielskiego dla dzieci	600 zł	- zł	600,00
2	Urodziny - moje	200 zł	300 zł	500,00
3	Składka roczna - ubezpieczenie mieszkania	200 zł	- zł	200,00
3	Użytkowanie wieczyste - mieszkanie	410 zł	- zł	410,00
3	Uzytkowanie wieczyste- garaż	80 zł	- zł	80,00
3	Podatek od nieruchomosci - mieszkanie	110 zł	- zł	110,00
3	Rośliny na taras - dosadzanie	- Zł	200 zł	200,00
4	Dodatkowe wydatki na Święta Wielkanocne	300 zł	200 zł	500,00
4	Przegląd roczny samochodu do dowodu	100 zł	- zł	100,00
4	Roczny serwis samochodu (olej, filtry, itp.)	700 zł	- zł	700,00
4	Wymiana opon na letnie	80 zł	- zł	80,08
4	Polisa OC/AC - samochód	400 zł	1 000 zł	1 400,00
4	Podatek dochodowy - dopłata	- zł	- zł	0.00
4	Urodziny - dziecko 1	200 zł	300 zł	500,00
5	Weekend majowy - wyjazd	- Zł	800 zł	800.00
5	Komunia dziecka	1 200 zł	1 000 zł	2 200.00
6	Dzieci - wyjazd na letnią kolonię	- zł	2 400 zł	2 400.00
6	Urodziny - żona	200 zł	300 zł	500.00
7	Wyjazd rodzinny na wakacje	- zł	3 200 zł	3 200.00
8	Dodatkowe przybory szkolne dla dzieci (wyprawka)	600 zł	600 zł	1 200.00
9	Składki w szkole	240 zł	200 zł	440.00
9	Urodziny - dziecko 2	200 zł	300 zł	500.00
10	Wymiana opon na zimowe	80 zł	- zł	80.00
11	Wyjazd do rodziny na "Wszystkich Świętych"	- zł	300 zł	300.00
11	Zakup prezentów na Boże Narodzenie	300 zł	800 zł	1 100.00
12	Wyjazd do rodziny na Święta Bożego Narodzenia	- zł	1 000 zł	1 000,00
12	Dodatkowe wydatki Świąteczne	500 zł	300 zł	800.00
12	Sylwester w domu lub Bal Sylwestrowy	200 zł	1 000 zł	1 200,00

Rysunek 3.1: https://marciniwuc.com/budzet-domowy-05-wydatki-nieregularne/Przykładowy budżet w aplikacji Excel

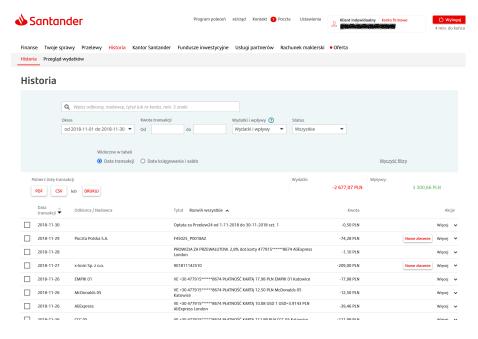
Co ciekawe na tym podejściu zbudowana jest także aplikacja Tiller [29], służy jako interfejs który pozwala użytkownikowi na migrację danych bankowych do prywatnego arkusza kalkulacyjnego w Excel lub Google Sheets, w którym tworzy predefiniowany szablon z wizualizacjami i podsumowaniami.

Budżet domowy	2013.09 wpisz aktualny miesiąc
Zarobki w ubiegłym miesiącu:	6700
	kwota na rpkę (netto)
Lista wydatków stałych:	
CZYNSZ	530
JEDZENIE	1800
PALINO + BILETY MOK	420
RATA KREDYTU	12.50
HIGIENA	100
RELAKS / INNE	150
Saldo: Lista wydatków jednorazowych	2450
(tylko w tym miesiącu): PODRĘCZNIE SZKOLNE	32,0
PRUBORY SZICOLNE	70
PLECAK	45
PRZEGLĄD NUTA	900
	1335
Saldo finalne:	1115
Ješli saldo jest dodatnie, to brawo! Tyle pieniędzy możesz zaosz	ozędzić >> Strona 3.

Rysunek 3.2: https://jakoszczedzacpieniadze.pl/prosty-budzet-domowy Przykładowy budżet na papierze

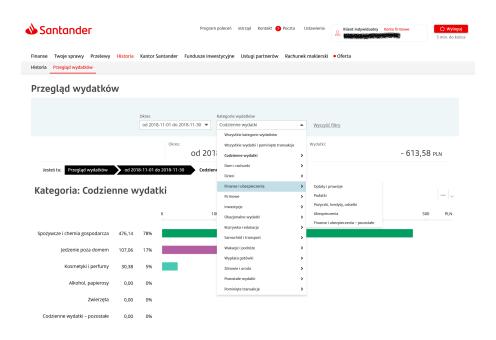
3.2 Systemy bankowe - Przegląd wydatków w Santander

Wraz z rozwojem technologii i cyfryzacji posiadanie konta bankowego stało się praktyczne wymogiem. Na rynku istnieje szeroki wybór, dlatego jak każda nowoczesna firma, także i banki starają się wyjść naprzeciw oczekiwaniom klienta i zachęcić go dodatkowymi funkcjami. W efekcie, choć jest to jedynie opcja dodatkowa, część z nich wdrożyło u siebie usługę pomagającą użytkownikowi w analizie finansów i planowaniu budżetu.

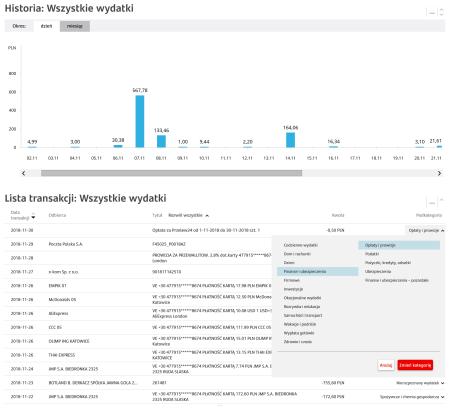

Rysunek 3.3: Centrum24.pl, Santander historia transakcji

Jako przykład posłuży system Przegląd wydatków na portalu centrum24.pl banku Santander zaprezentowany na grysunku ??. Usługa stara się na bieżąco przypisywać transakcje dokonane na koncie klienta do dość ogólnych kategorii, jednocześnie użytkownik może je dowolnie zmienić. Kategorie mają dwa poziomy szczegółowości, dzięki czemu są grupowane jednak w pewnym stopniu pozwalają ukazać szczegóły. Jak widać na rysunku ?? użytkownikowi prezentowany jest wykres słupkowy pokazujący ilość wydanych pieniędzy na poszczególne kategorie lub grupy kategorii, oraz wykres pokazujący sumę wydatków w danym okresie i wszystkie transakcje któe wchodzą w ich skład.

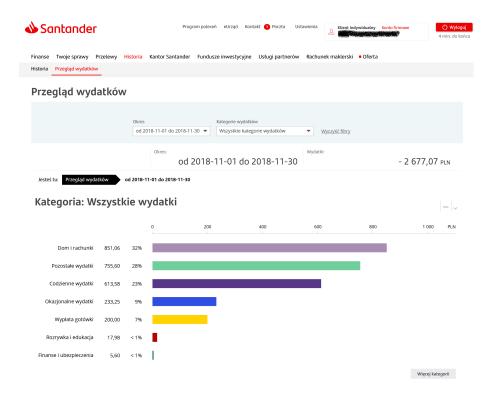

Rysunek 3.4: Centrum24.pl, Santander przegląd kategorii wydatków

Rysunek 3.5: Centrum24.pl, Santander kategoryzacja wydatków

System ma także swoje ograniczenia. Niestety prezentuje wyłącznie wydatki, tym samym jedyne miejsce w którym użytkownik może podejrzeć swoje przychody jest historia konta, jednak jak widać na rysunku ?? jest to jedynie suma w wybranym okresie, ewentualnie zestawienie transakcji wpływów pozostawiając analizę w gestii użytkownika.

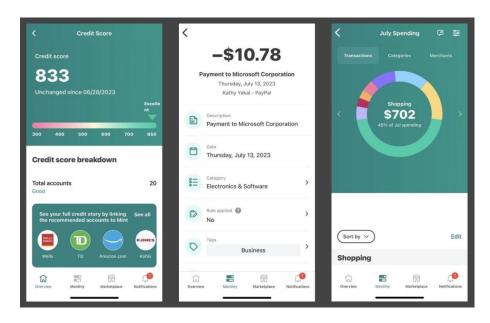
Rysunek 3.6: Centrum24.pl, Santander przegląd wydatków

3.3 Aplikacje dedykowane - Intuit Mint

W trakcie pisania pracy dostawca aplikacji zdecydował się wycofać aplikacje z początkiem roku 2024 i zachęcić użytkowników do migracji na swoją platformę Credit Karma [22] która pozbawiona jest funkcji budżetowania. Mimo to przykład pozostaje aktualny ponieważ aplikacja jest uznawana przez wielu użytkowników i recenzentów za jedną z najlepszych w klategorii finansów, dlatego warto zwrócić uwagę na jej zalety i wady, zwłaszcza że jej wycofanie tworzy na rynku pewną niszę.

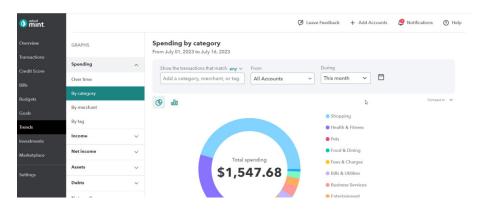
Aplikacja Intuit Mint [20][21] dostępna jest w wersji darmowej z reklamami lub płatnej, na systemy mobilne Android i iOS oraz

przegladarki. Po uruchomieniu Mint prezentuje użytkownikowi ekran z podsumowaniem finansów w obecnym miesiącu w postaci zakładek które grupuja informacje z kilku kategorii, m.in.: Wartość netto, Wydatki, Inwestycje. Aby zasilić dane użytkownik musi dać aplikacji dostęp do swoich kont bankowych i inwestycyjnych, co wiele recenzentów uznaje za niesamowicie wygodne jednak jednocześnie przez to nie jest to aplikacja dla ludzi dbających o prywatność jest to także główny powód dlaczego przegląd tej aplikacji oparty jest na recenzjach i poradnikach opublikowanych w internecie. W zakładce Transakcje zgromadzone są także wszystkie płatności zarejestrowane na udostępnionych aplikacji kontach, z opinii długotrwałych użytkowników wynika że jakość automatycznej kategoryzacji jest słaba [24][25][26][27]. Użytkownik może je oznaczać etykietami (tag), dodawać do nich notatki czy wykluczać z zestawień. W zakładce Miesiac aplikacja generuje podsumowanie przychodów i wydatków, pozwala utworzyć tygodniowe cele wydatków oraz budżet (a nawet kilka jednocześnie) przy użyciu prostego kreatora. Kreator budżetu wydaje się bardzo prosty w obsłudze, samodzielnie szacuje przychód na podstawie dostępnych danych który następnie użytkownik zatwierdza lub nadpisuje dowolną wartością, w drugim kroku użytkownik definiuje samodzielnie listę kategorii oraz podkategorii wydatków co niestety wymaga od wcześniejszego przzygotowania. Użytkownik może dodać cel finansowy podając nazwę, wartość, oraz datę kiedy powinien być spełniony, następnie wybiera konto bankowe które chce z nim powiązać - jego spełnienie śledzi porównując ilość środkó na koncie z wyznaczonym celem. Dodatkową opcją są przypomnienia o opłacie nadchodzących rachunków w postaci powiadomień push, wiadomości email lub wydarzeń w kalendarzu.

Rysunek 3.7: https://www.pcmag.com/reviews/mintcom Mint w wersji mobilnej

Wersja w przeglądarce pozwala dodać nieruchomości i pojazdy wliczane do całkowitej wartości netto, porady poprawy zdolności kredytowej i wartość inwestycji na dodanych rachunkach inwestycyjnych. Zakłądka Trends zawiera kilka predefiniownych wykresów wizualizujących dane, zawierających dość ogólne dane.

Rysunek 3.8: https://www.pcmag.com/reviews/mintcom Mint w wersji na przeglądarki

Mint integruje także dodatkowe usługi jak wyliczanie zdolności kredytowej przez usługę firmy TransUnion, czy negocjację umów przez usługę firmy BillShark. Aplikacja sama w sobie nie zawiera zintegrowanego samouczka bądź instrukcji, informacje wymagane

zdaniem twórców skrótowo prezentowane są kontekstowo w miejscu w którym są wymagane.

Podsumowując aplikacja Mint jest prostota w obsłudze, wymaga minimum dodatkowej uwagi od użytkownika, jest bardzo przejrzysta, estetyczna i nowoczesna. Jednak wstępna konfiguracja wymaga od użytkownika nadania jej dostępu do kont które zawierają wiele wrażliwych danych co jest problemem z uwagi na prywatność, ponadto użytkownik musi samodzielnie z góry określić wydatki na poszczególne kategorie zanim aplikacja udostępni mu wartościowe informacje o budżecie.

Rozdział 4

Koncepcja własnego rozwiązania

Rozdział ten opisuje koncepcję rozwiązania problemów opisanych we wstępie na podstawie wniosków wyciągniętych z analizy istniejących rozwiązań tak, by skorzystywało możliwie jak najwięcej zalet, adresowało jak najwięcej uwag i uzupełniało braki funckji w obecnie dostępnych na ruynku aplikacjach.

4.1 Koncepcja rozwiązania użytkowego

Rozwiązaniem powinna być aplikacja przeglądarkowa, co pozwoli trafić do szerszej grupy użytkowników minimalizując próg wejścia. Projekt aplikacji zakłada interakcję z wieloma użytkownikami jednocześnie. Aplikacja przechowywać będzie dane finansowe które są danymi wrażliwymi. Dostęp do danych będzie wymagany w krótkich okresach zapisu danych z pamięci podręcznej aplikacji do bazy oraz odpytania bazy o dane. Aplikacja udostępniać będzie użytkownikom interfejs do wprowadzania, edycji i usuwania danych jak przychody, rachunki (płatności stałe), wydatki oraz kategorie po których będą grupowane - typy produktów i produkty. Użytkownikom udostępnione zostaną predefiniowane raporty złożone z wizualizacji, statystyk i danych analitycznych.

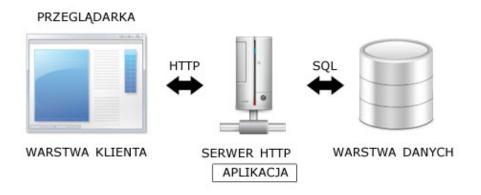
Istnieje też garstka mile widzianych funkcji które są obecnie poza zakresem projektu, są to między innymi: Możliwość oceny funkcji przez użytkownika oraz panel zgłoszeń propozycji i problemów, co pozwoli na ukierunkowanie rozwoju aplikacji w stronę najbardziej przydatnych i potrzebnych w danynm momencie rozwiązań. W dalszym etapie rozwoju aplikacji można także wdrożyć moduł predykcji przyszłych wydatków w oparciu o dane historyczne. Kolejnym obszarem z potencjałem rozwoju jest wprowadzanie danych - aby ułatwić użytkowanie aplikacji można utworzyć moduł importu danych z plików w popularnym standardowym formacie jak CSV, a w dalszej

perspektywie nawet funkcje ekstrakcji danych z obrazów co pozwoli na wprowadzanie danych bezpośrednio z faktur, zdjęć, rachunków, paragonów, pasków wynagrodzenia. Możliwość określenia własnych progów wydatków które będą uwzględniane na wizualizacjach, oraz celi finansowych których postęp realizacji będzie mógł śledzić.

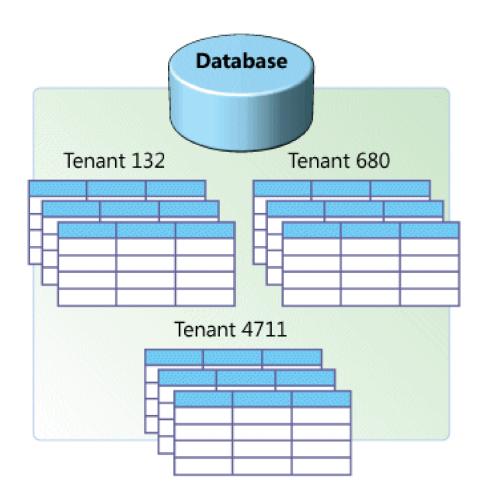
4.2 Koncepcja rozwiązania technologicznego

Projekt zostanie zrealizowany w metodologii prac Kanban[46] z wykorzystaniem usługi Trello[41], priorytet zadań określać będzie klasyfikacja MoSCoW[30]. Zgodnie ze standardem panującym w Informatyce w trakcie rozwoju aplikacji wykorzystany zostanie system kontroli źródła git[48], a kod projektu przechowywany będzie na potralu GitHub[49] (w repozytorium Righten[54] - z poprzednimi wersjami projektu można się zapoznać w repozytorium DatabaseShenanigans[52] a jego dokumentacją w Budgeter[53]). W projektowanym rozwiązaniu preferowane będą technologie i rozwiązania darmowe oraz opensource.

Proponowane rozwiążanie powinno przyjąć formę trójwarstwowej aplikacji przeglądarkowej, rysunek 4.1 przedstawia poglądową architekturę. Ponieważ z aplikacji ma korzystać wielu użytkowników jednocześnie wymagana jest architektura multitenant[18], któa pozwala korzystajać wielu użytkownikom z tej samej bazy aplikacji proponowana technologia to PostgreSQL[37]. Z uwagi na prywatność danych każdy z użytkowników docelowo będzie korzystał z własnego schmeatu w bazie danych aplikacji przechowywanej na serwerze co przedstawia rysunek 4.2, jest to jednak rozwiązanie które trudno wdrożyć, dlatego w fazie projektowej któa jest porzedmiotem tej pracy zastosowano uproszczenie w postaci pojedynczego domyślnego schematu danych dla każdego użytkownika (słowem: wszyscy użytkownicy mają dostęp do tych samych danych).

Rysunek 4.1: http://framework.gigr.pl/ Architektura Trójwarstwowa

Rysunek 4.2: Microsoft, Architektura współdzielona baza, rozdzielne schematy

Jest to projekt w głównej mierze edukacjyny więc wykorzystany zostanie język programowania Python[38], którego autor ma nadzieję dzięki niemu się nauczyć.

W warstwie interfejsu użytkownika (frontend) wykorzystane zostaną szablony HTML z wykorzystaniem silnika szablonów jinja2[60], wzbogacone o funkcje udostępniane przez framework Bootstrap[55] który umożliwi uzupełnianie danych w interfejsie użytkownika funkcjami napisanymi w JavaScript[?]. Do obsługi formularzy wprowadzania danych posłuży framework WTForms[59], a wizualizacja danych będzie obługiwana dzięki bibliotece chart.js[61].

Do implementacji funkcji serwera sieciowego (backend) posłuży framework Flask[56] wraz z dodatkowymi wtyczkami do obsługi poszczególnych funkcji (m.in.: Flask-Login[57]) oraz określonymi w trakcie pisania aplikacji wymaganymi bibliotekami.

Wstępna warstwa bazy danych przygotowana na lokalnej instancji SQLite3[35], w dalszej części projektu zostanie zmigrowana do docelowej technologii jaką jest PostgreSQL[37] - rozwiązanie takie przyjęto ponieważ instancja PostgreSQL do działania wymaga serwera oraz osobnej aplikacji pgadmin[?] do zarządzania nią.

Domyślnie rozwiązanie będzie działało natywnie na serwerze lub maszynie wirtualnej, jednak opcjonalnie w ramach dalszego rozwoju przewidziano aby środowisko aplikacji powoływać dynamicznie z wykorzystaniem platformy uruchomieniowej Docker[?].

Bibliografia

- [1] George S. Clason, (2021) Najbogatszy człowiek w Babilonie, ISBN: 978-83-67060-04-2
- [2] Marcin Iwuć, (2020) Finansowa Forteca, ISBN: 978-83-958468-0-9
- [3] Krzysztof Piotr Łabenda, (2011) Budżet domowy pod kontrolą, ISBN: 978-83-246-3626-6
- [4] Wikipedia, Nauki Ekonomiczne https://pl.wikipedia.org/wiki/Nauki_ekonomiczne
- [5] Wikipedia, Economic collapse https://en.wikipedia.org/wiki/Economic_collapse
- [6] Główny Urząd Statystyczny, Budżety gospodarstw domowych w 2022 roku https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-z ycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosci/bu dzety-gospodarstw-domowych-w-2022-roku,9,21.html
- [7] Łukasz Grygiel, Jak wygląda edukacja finansowa dzieci i młodzieży w Polsce? https://web.archive.org/web/20230529115945/https: //lukaszgrygiel.com/edukacja-finansowa-dzieci-i -mlodziezy/
- [8] Bank Pekao, Raport Banku Pekao: "Dziecięcy świat finansów jak rynek finansowy odpowiada na potrzeby najmłodszych klientów". https:
 //www.pekao.com.pl/o-banku/aktualnosci/d4e423aa-0
 ba4-4bde-8a0a-7ff3a17a9793/raport-banku-pekao-d
 zieciecy-swiat-finansow-jak-rynek-finansowy-odp
 owiada-na-potrzeby-najmodszych-klientow.html
- [9] Krajowy Rejestr Długów, Portfel statystycznego Polaka w pandemii https://krd.pl/centrum-prasowe/raporty/2 022/portfel-statystycznego-polaka-w-pandemii

- [10] Warsaw Enterprise Institute, [RAPORT] Żegnajcie niskie ceny? Koszty życia i poziom cen w Polsce na tle krajów UE w latach 2010–2022 https://wei.org.pl/2022/aktualno sci/wiktorwojciechowski/raport-zegnajcie-niski e-ceny-koszty-zycia-i-poziom-cen-w-polsce-na-tle -krajow-ue-w-latach-2010-2022/
- [11] Warsaw Enterprise Institute, [RAPORT] Jak inflacja zubaża Polaków?
 https://wei.org.pl/2023/publikacje/raporty/mateu sz-benedyk/raport-jak-inflacja-zubaza-polakow/
- [12] Opcje24, Budzetowanie https://www.opcje24h.pl/budzetowanie-przewodnik-planowanie-budzetu/
- [13] /marciniwuc.com, Budżet domowy krok po kroku https://marciniwuc.com/budzet-domowy-krok-po-kroku/
- [14] ING Bank Śląski, Jak zapanować nad budżetem domowym? https://spolecznosc.ing.pl/-/Blog/Jak-zapanowa%C4 %87-nad-bud%C5%BCetem-domowym/ba-p/3968
- [15] The Balance, Understanding Budgeting & Personal Financehttps://www.thebalancemoney.com/personal-f inance-budget-4802696
- [16] www.mint.intuit.com, Budgeting 101 https://mint.intuit.com/blog/category/budgeting/
- [17] Simply Scholar, Ltd., Positive Reinforcement: What Is It and How Does It Work? https://www.simplypsychology.org/positive-reinforcement.html
- [18] Frederick Chong, Gianpaolo Carraro, and Roger Wolter, Microsoft Corporation, Multi-Tenant Data Architecture https://ramblingsofraju.com/wp-content/uploads/2 016/08/Multi-Tenant-Data-Architecture.pdf
- [19] Santander, Centrum24.pl https://www.centrum24.pl/
- [20] Inuit inc., Mint https://mint.intuit.com/
- [21] Ryan McGregor, Mint Budgeting App: How to Setup and Use a Budget (BEST WAY) https://www.youtube.com/watch?v=rQ_5v3BUBqQ
- [22] theverge.com, Mint is shutting down, and it's pushing users toward Credit Karma

- https://mint.intuit.com/blog/mint-app-news/intuit-credit-karma-welcomes-minters/
- [23] Dayspring Partners, Goodbudget https://goodbudget.com/
- [24] https://www.cnbc.com/select/best-free-budgeting-tools/https://www.cnbc.com/select/best-free-budgeting-tools
- [25] https://www.forbes.com/advisor/banking/best-budgeting-apps/ https://www.forbes.com/advisor/banking/best-budgeting-apps/
- [26] https://www.tomsguide.com/best-picks/best-budgeting-apps https://www.tomsguide.com/best-picks/best-budgeting-apps
- [27] https://www.investopedia.com/best-budgeting-apps-5085405 https://www.investopedia.com/best-budgeting-apps-5085405
- [28] https://www.nerdwallet.com/article/finance/best-budget-apps https://www.nerdwallet.com/article/finance/best-budget-apps
- [29] Tiller Inc., Tiller https://www.tillerhq.com/
- [30] Product Plan, MOSCOW Prioritetization https://www.productplan.com/glossary/moscow-prioritization/
- [31] Praca.pl, Matryca Eisenhowera czym jest, zasada, prioryteryzacja zadań https://www.praca.pl/poradniki/rynek-pracy/matryca-eisenhowera-czym-jest,zasada,prioryteryzacja-zadan_pr-2012.html
- [32] Wikipedia, Minimal Viable Product https: //en.wikipedia.org/wiki/Minimum_viable_product
- [33] NASA.gov, A summary of the international standard date and time notation https://fits.gsfc.nasa.gov/iso-time.html
- [34] Y. Shafranovich, SolidMatrix Technologies, Inc., Common Format and MIME Type for Comma-Separated Values (CSV) Files https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc4180
- [35] sqlite.org, SQLite https://www.sqlite.org/index.html

- [36] wikipedia.org, SQL Structured Query Language https://en.wikipedia.org/wiki/SQL
- [37] postgresql.org, PostgreSQL
 https://www.postgresql.org/bibitempgAdmin
 pgadmin.org, pgAdmin https://www.pgadmin.org/
 bibitemDocker docker.com, Docker
 https://www.docker.com/
- [38] python.org, Python https://www.python.org/
- [39] json.org, Introducing JSON https://www.json.org/json-en.html
- [40] pythonspot.com, Python tutorials, How to Read a File in Python https://pythonspot.com/read-file/
- [41] Atlassian, Trello.com https://trello.com/
- [42] MKLabs Co.,Ltd, StarUML https://staruml.io/
- [43] The LaTeX Project https://www.latex-project.org/
- [44] Microsoft, Visual Studio Code https://code.visualstudio.com/
- [45] JetBrains, DataGrid https://www.jetbrains.com/datagrip/
- [46] Lean Action Plan, Kanban układ nerwowy sterowania produkcją w koncepcji Lean Manufacturing https://leanactionplan.pl/kanban/
- [47] Wikipedia, Lean software development https: //pl.wikipedia.org/wiki/Lean_software_development
- [48] git-scm.com, git https://git-scm.com/
- [49] https://github.com/ https://github.com/
- [50] Wikipedia, Model Przyrostowy https://pl.wikipedia.org/wiki/Model_przyrostowy
- [51] YouTube The CS Classroom, PySimpleGUI Excel-style Editable Table https://www.youtube.com/watch?v=ETHtvd-_FJg
- [52] github.com MarcinNowak94, DatabaseShenanigans https://github.com/MarcinNowak94/DatabaseShenanigans

- [53] github.com MarcinNowak94, budgeter https://github.com/MarcinNowak94/budgeter
- [54] github.com MarcinNowak94, Righten https://github.com/MarcinNowak94/Righten
- [55] getbootstrap.com, Bootstrap https://getbootstrap.com/
- [56] flask.palletsprojects.com, Flask
 https://flask.palletsprojects.com/en/3.0.x/
- [57] https://pypi.org/project/Flask-Login/, Flask-Login https://pypi.org/project/Flask-Login/
- [58] Mozilla, JavaScript https: //developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/javascript
- [59] wtforms.readthedocs.io, WTForms https://wtforms.readthedocs.io/en/3.1.x/
- [60] jinja.palletsprojects.com, Jinja https://jinja.palletsprojects.com/en/3.1.x/
- [61] www.chartjs.org, Chart.js https://www.chartjs.org/

Spis rysunków

2.1	Główny Urząd Statystyczny, Dynamika realnych do- chodów i wydatków na 1 osobę w gospodarstwach	
	domowych w latach 2010–2022 [6]	7
2.2	300gospodarka.pl, Inflacja w Polsce w latach 1996-	
	2023 dane GUS	7
2.3	oszczedzaniepieniedzyblog.pl, Najprostszy budżet -	
0.4	wydatki	8
2.4	oszczedzaniepieniedzyblog.pl, Najprostszy budżet - przychody	9
	przychody	9
3.1	https://marciniwuc.com/budzet-domowy-05-wydatki-	
	nieregularne/ Przykładowy budżet w aplikacji Excel .	13
3.2	https://jakoszczedzacpieniadze.pl/prosty-budzet-domowy	
	Przykładowy budżet na papierze	14
3.3	Centrum24.pl, Santander historia transakcji	15
3.4	Centrum24.pl, Santander przegląd kategorii wydatków	16
3.5	Centrum24.pl, Santander kategoryzacja wydatków	16
3.6	Centrum24.pl, Santander przegląd wydatków	17
3.7	https://www.pcmag.com/reviews/mintcom Mint w	
	wersji mobilnej	19
3.8	https://www.pcmag.com/reviews/mintcom Mint w	
	wersji na przeglądarki	19
4.1	http://framework.gigr.pl/ Architektura Trójwarstwowa	23
4.2	Microsoft, Architektura współdzielona baza, rozdziel-	
	ne schematy	23

Spis tabel

Listingi